



67.27.29 9

PHÁT HUY VAI TRÒ CẦU NỐI TRONG NGHIÊN CỨU KHOA HỌC CHUYÊN NGÀNH

■ Viện trưởng Viện Kiến trúc quốc gia (VIA) - ĐỖ THÀNH TÙNG

Tạp chí Kiến trúc Việt Nam ra đời năm 1994, tôi nay đã trải qua 20 năm hình thành và phát triển. Vào ngày 09/10/2013 bằng Quyết định số 995/QĐ-BXD của Bộ trưởng Bộ Xây dựng về việc thành lập Viện Kiến trúc quốc gia (là Tạp chí Kiến trúc Việt Nam là một đơn vị trực thuộc Viện Kiến trúc quốc gia).

Với vai trò là cơ quan khoa học đầu ngành về lĩnh vực kiến trúc, Viện Kiến trúc quốc gia đang đóng một vai trò quan trọng trong việc thành lập các trung tâm nghiên cứu và ứng dụng công nghệ vào thực tiễn nhằm gìn giữ, phát huy giá trị di sản kiến trúc truyền thống, đó là:

- Nhận thức rõ những chuyển biến trong hình thái kiến trúc nông thôn đương đại để bảo tồn và phát huy những giá trị kiến trúc truyền thống của các vùng miền. Nâng cao chất lượng môi trường sống và cảnh quan kiến trúc nông thôn từ các sản phẩm nghiên cứu nhằm chỉnh trang và đồng bộ hóa các công trình hạ tầng công cộng, hạ tầng kỹ thuật, nhà ở dân cư... trong các khu dân cư nông thôn;

- Vấn đề lý luận phát triển kiến trúc, hướng tới xây dựng định hướng chiến lược phát triển kiến trúc Việt Nam trong tương lai

- Công tác nghiên cứu về quy chuẩn tiêu chuẩn, thiết kế kiến trúc, nghiên cứu ứng dụng khoa học công nghệ vào kiến trúc, công tác đào tạo và hợp tác quốc tế cũng được đổi mới lùi duy và phương pháp nghiên cứu để gắn nghiên cứu với thực tiễn, đáp ứng đòi hỏi thiết thực của xã hội.

- Vấn đề về bản sắc kiến trúc, cần hệ thống hóa lại công tác nghiên cứu cơ bản để phản ánh rõ và không đánh đồng giữa bản sắc kiến trúc đô thị với bản sắc kiến trúc truyền thống nông thôn các vùng miền

Với bản sắc kiến trúc nông thôn các vùng miền là sự kế thừa và phát huy những

giá trị kiến trúc truyền thống để hình ảnh kiến trúc cảnh quan nông thôn ngày càng hoàn thiện hơn, đáp ứng được các tiêu chí và công năng hiện đại, nhưng nền tảng vẫn là kiến trúc truyền thống.

Còn với các đô thị Việt Nam thì bản sắc kiến trúc đô thị là gì? Đầu tiên, các đô thị này đã mang bản sắc vùng miền bởi bản thân của địa hình, cảnh quan thiên nhiên. Vậy, vấn đề ở đây là công tác quy hoạch đô thị phải được lập từ việc kế thừa từ các sản phẩm nghiên cứu khoa học cơ bản với các yếu tố gần với đô thị, về con người và tập quán, giá trị địa hình, địa thế nói chung, tình chất đô thị, hình ảnh đô thị hướng tới, trong tương lai. Vài sản phẩm quy hoạch đô thị phải có thể hóa thành hiện thực về kiến trúc cảnh quan đô thị thông qua hình ảnh các đường phố, ngôn ngữ và màu sắc kiến trúc chủ đạo, nhưng không gian kiến trúc cảnh quan được làm sáng nét và tôn lên cái bản sắc vốn có của nó. Tùy vào đặc điểm địa hình, địa thế, cảnh quan thiên nhiên, lịch sử, văn hóa, con người của từng đô thị mà chúng ta cần nghiên cứu mới cách kỹ lưỡng để tìm ra giải pháp, để theo thời gian hình ảnh và phát triển đô thị sẽ hình thành bản sắc riêng cho nó. Cần tránh những thứ lặp, copy nhau, để dài dần đến suy kiệt của hàng loạt đô thị miền núi cũng như đồng bằng, na ná nhau cả về quy hoạch và kiến trúc, không đem lại sự nhận diện riêng về bản sắc.

Bảo tồn và phát triển bản sắc kiến trúc nông thôn các vùng miền cũng như việc tạo dựng bản sắc kiến trúc cảnh quan cho các đô thị Việt Nam là vấn đề không mới, nhưng đường đi nào bù lằng quên và chưa có giải pháp tiếp cận phù hợp, bởi tốc độ phát triển kinh tế dẫn tới sự thay đổi cấu trúc truyền thống nông thôn, tốc độ đô thị hóa ồ ạt, diễn ra ở hầu khắp các vùng miền

Việt Nam trong thời gian qua. Đây cũng là thông điệp mà Viện Kiến trúc Quốc gia cũng như Tạp chí Kiến trúc Việt Nam muốn gửi gắm, chia sẻ với ban đọc, những người làm nghề, các nhà quản lý địa phương, các ban ngành liên quan qua những nội dung Tạp chí năm 2015.

Làm gì để bảo tồn và phát triển bản sắc kiến trúc nông thôn các vùng miền cũng như việc tạo dựng bản sắc kiến trúc cảnh quan cho các đô thị Việt Nam là câu hỏi cần được giải đáp bằng những hành động, việc làm cụ thể từ công tác nghiên cứu khoa học, lý luận để suy gòp sức quyết định của cơ chế, chính sách, để quyết tâm của lãnh đạo các địa phương. Hãy sớm có những hành động thiết thực để chứng tỏ có những điều chỉnh, định hướng kịp thời trong việc bảo tồn và phát triển bản sắc kiến trúc nông thôn và lao động bản sắc cho các đô thị Việt Nam.

Với những nhiệm vụ trên, tôi mong rằng Tạp chí Kiến trúc Việt Nam vừa là phương tiện truyền tải những nội dung mà Viện đang hướng tới, vừa cung cấp đòn mạnh gắn kết với các nhà khoa học, lý luận phê bình kiến trúc trong những vấn đề xuất phát từ thực tế đời sống xã hội, gắn lý luận phê bình kiến trúc với thực tiễn, vấn đề mang một cách có hiệu quả khi áp dụng phong phú. Các vấn đề quan tâm nghiên cứu, ứng dụng phải đi vào thực chất hơn, đồng thời cũng mang tính chất sưu tầm Việt Nam - là tiền đề để cảnh báo và định hướng.

Và cuối cùng, nhân dịp Tạp chí Kiến trúc Việt Nam kỷ niệm 20 năm thành lập, thay mặt Viện Kiến trúc Quốc gia tôi xin gửi lời chúc tốt lành thể các cán bộ của tạp chí cũng như các công tác viên và ban đọc cả nước lời chúc tốt đẹp nhất. Chúc tạp chí Tuổi 20 luôn phát huy sức trẻ và thành công